

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Nadzwyczajnej do spraw wyjaśnienia przypadków nielegalnej inwigilacji, ich wpływu na proces wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz reformy służb specjalnych**

nr posiedzenia: **23**

data posiedzenia: **6 września 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Zatwierdzenie Raportu końcowego z prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw wyjaśnienia przypadków nielegalnej inwigilacji, ich wpływu na proces wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz reformy służb specjalnych.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Marcin Bosacki.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Marcin Bosacki, Michał Kamiński, Magdalena Kochan, Gabriela Morawska-Stanecka, Sławomir Rybicki, Wadim Tyszkiewicz,

senatorowie:

Marek Borowski, Bogdan Borusewicz, Krzysztof Brejza, Bogdan Klich, Antoni Męzydło,

goście:

Towarzystwo Dziennikarskie:
członek zarządu Krzysztof Bobiński,

Kancelaria Senatu:
pracownik Biura Legislacyjnego Michał Pruszyński.

Ad 1.

Przewodniczący komisji Marcin Bosacki, zastępczyni przewodniczącego komisji Gabriela Morawska-Stanecka oraz zastępca przewodniczącego komisji Sławomir Rybicki omówili trzy części Raportu końcowego z prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw wyjaśnienia przypadków nielegalnej inwigilacji, ich wpływu na proces wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz reformy służb specjalnych, przedstawiając najważniejsze wnioski w nim zawarte.

Senator Marcin Bosacki przedstawił problematykę wykorzystywania oprogramowania szpiegującego Pegasus w Polsce. Stwierdził m.in., że oprogramowanie Pegasus nie jest narzędziem operacyjnym stosowanym przez służby, jest natomiast bronią cybernetyczną o bardzo dużych możliwościach. W swojej wypowiedzi opisał sytuację stosowania inwigilacji

Pegasusem wobec senatora Krzysztofa Brejzy, mecenasa Romana Giertycha, prokurator Ewy Wrzosek oraz innych osób wysłuchanych w trakcie posiedzeń przez komisję, zaznaczając, że szczegółowe informacje dotyczące poczynionych ustaleń zawarte są w raporcie. Nawiązując do opinii ekspertów, przedstawił wątpliwości komisji dotyczące wpływu stosowania systemu Pegasus na wyniki wyborów parlamentarnych w 2019 r. Zaznaczył również, że komisja odnotowuje niezgodną z prawem odmowę współpracy organów państwa z komisją.

Senator Gabriela Morawska-Stanecka przedstawiła naruszenia przepisów prawnych, które komisja stwierdziła w trakcie swojej pracy i które zostały opisane w drugiej części raportu końcowego. Nawiązując do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego dotyczących regulacji związanych m.in. z kontrolą operacyjną, senator Gabriela Morawska Stanecka naświetliła możliwe naruszenia standardów konstytucyjnych, w szczególności: prawa do prywatności, wolności komunikowania się, autonomii informacyjnej, a nawet godności człowieka, o której traktuje art. 30 konstytucji. Zaznaczyła, że żadna z ustaw w polskim porządku prawnym nie przewiduje dopuszczalności przejmowania kontroli nad urządzeniem będącym w posiadaniu osoby, wobec której prowadzi się kontrolę operacyjną. W świetle ustaleń komisji stosowanie oprogramowania Pegasus jest w Polsce nielegalne. Senator Gabriela Morawska-Stanecka poinformowała o zamiarze skierowania przez komisję zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez osoby, które dopuściły się, zdaniem komisji, naruszeń opisanych w drugiej części raportu końcowego.

Senator Sławomir Rybicki przedstawił trzecią część raportu dotyczącą reformy kontroli nad służbami specjalnymi w Polsce. Rekomendacje zmian zawarte w tej części są wynikiem współpracy komisji oraz ekspertów. Senator Sławomir Rybicki wspominał m.in. o rekomendacjach komisji w odniesieniu do organizacji służb i ich usytuowania w systemie prawnym. Zdaniem komisji wskazane jest uchwalenie zbiorczej ustawy dotyczącej prowadzenia działalności operacyjno-rozpoznawczej i precyzyjne określenie środków technicznych, z których mogą korzystać służby. Ponadto senator Rybicki poruszył kwestię certyfikacji zaawansowanych technicznie środków kontroli operacyjnej, zasad i trybu wyrażania przez sądy zgody na prowadzenie kontroli operacyjnej, uprawnień sądów oraz prokuratury.

Nad omawianym raportem przeprowadzono dyskusję. W dyskusji głos zabrali senatorowie Magdalena Kochan, Michał Kamiński, Gabriela Morawska-Stanecka, Wadim Tyszkiewicz, Bogdan Borusewicz, Krzysztof Brejza, Bogdan Klich, Marek Borowski, Marcin Bosacki i Sławomir Rybicki.

Przewodniczący komisji Marcin Bosacki podsumował zgłoszone przez senatorów w dyskusji uwagi, przychylając się do wprowadzenia wybranych z nich do treści raportu.

Przewodniczący komisji Marcin Bosacki poddał pod głosowanie raport przedstawiony na posiedzeniu komisji, zapowiadając jednocześnie wprowadzenie do jego treści wybranych uwag zgłoszonych przez senatorów.

W wyniku głosowania komisja przyjęła raport końcowy z prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw wyjaśnienia przypadków nielegalnej inwigilacji, ich wpływu na proces wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz reformy służb specjalnych, z zapowiedzią uzupełnienia go o ustalenia poczynione w trakcie posiedzenia komisji.

Konkluzja:

Komisja w głosowaniu przyjęła Raport końcowy z prac Komisji Nadzwyczajnej do spraw wyjaśnienia przypadków nielegalnej inwigilacji, ich wpływu na proces wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz reformy służb specjalnych, z zapowiedzią uzupełnienia go o ustalenia poczynione w trakcie posiedzenia komisji.